

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. felévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-tér, Haris-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

A Fehérváry-kabinet.

Megmásíthatlan tény immár, hogy a hivatalos lap legközelebbi száma hozza a Fehérváry-kabinet kinevezését. Egy-behangzó közlések alapján ismerjük ma e kabinet hiteles névsorát és ha elfogulatlanok akarunk maradni a kinevezés körülményei ellenére is, lehetetlen meg nem állapítanunk, hogy az előálló új miniszterek valamennyien, kivétel nélkül kiváló képességű, tiszteltreméltó közéleti múlttal bíró, hazafias jellemű férfiak.

E pillanatban az új kormány céljairól annyit tudunk csupán, mint bárki más, — hogy tagjai tisztán és kizárólag csak azért vállaltak megbízást, hogy a parlament többsége és a korona között békés kibontakozást, kölcsönös megegyezést létesítsenek, hogy a kormányzás feladatát, — melyre ők csak ideiglenesen vállalkoztak — minél előbb a parlamenti többségből alakulandó kabinetre átruházhassák.

A jelen viszonyok között elkerülhetetlen szüksége van az országnak erre a közbelépésre, mert a válság megfeneklett és ez az egyetlen, — az alkotmányosság sáncain még belül eső — mód kínálkozik csupán arra, hogy az ország szekerét a kátyuból, melybe

belejutott, nagyobb zökkenés és rázkód-tatás nélkül kiemeljük.

Ha a Fehérváry-kabinetnek csakugyan ez a célja, — aminthogy más alig lehet, — akkor minden magyar ember örülhet a fordultnak, melyet az új kormány kinevezése hozott. Egy becsület, alkotmányos kibontakozást előmozdítani: mindnyájunk kötelessége; egy ilyen kibontakozást, akár pártérdekből, akár egyéni érdekből vagy hatalmi érdekből megakadályozni akarni: becstelenség volna.

Hogy mi a terve, hogyan képzeli az új kabinet az éles, szinte lebirhatatlannak tetsző ellentétek kiegyenlítését: arról ma még, mikor a kormány feje senki előtt nem nyilatkozott, sejtelmünk sem lehet; de hinnünk kell és kétség-telennek kell tartanunk azt, hogy sem az új miniszterelnök, sem miniszter-társai nem jönnek az alkotmány fel-függesztésének gondolatával.

Be kell szükségképpen várnunk, a most már különben is gyorsabb tempóju eseményeket és feszült figyelemmel várjuk az új kabinet első nyilatkozatait, mert ezekből fog kitűnni az, hogy a nemzetért, vagy a nemzet ellen kíván-e küzdelmet folytatni?

Mert már bemutatkozáskor nyílt,

egyenes álláspontot kell az új kormány-nak vallania. A nemzetnek félremagya-rázhatlanul, határozottan kell megtudnia, hogy Fehérváry Géza báró nem mondta és nem mondhatta azt, amit neki imputáltak, hogy: „Felfüggesztem az alkotmányt, hogy megmentssem az alkotmányt”. — Még a gondola-tában sem fordulhatott meg ez a kijelentés, mert minden érzékű állam-férfiúnak tudnia kell, hogy az alkot-mányt szuronyokkal megvédeni nem lehet. Ez ki van zárva, ez kép-telenség.

Ha Fehérváry Géza báró, vagy bárki más, szuronyok közé merné állítani a magyar nemzet ezeréves alkot-mányát, meglakolna érte. Nem azon a hangon mondjuk ezt, melylyel, fájdalom, ma minden utcasarkon szokás henegegni, hanem az elszántság komoly hangján beszélünk, hogy kifejezést adjunk azok-nak a gondolatoknak, melyek e pillan-atban a magyar polgárság józan meg-fonfoltltságú intelligens elemei között uralkodnak. Akik nem handabandáznak, akik nem szokták és nem is szeretik az élesre állított helyzeteket; de akiket a nemzetvezetés szerepe mindenféle jögon megillet.

Nem csupán nálunk, de az or-

TÁRCA.

ZSALVESZTRÁ.

— Boeacció novellája. —

Volt a mi városunkban, miként az idő-sebb emberek beszélik, egy igen tekintélyes és gazdag kereskedő, a kit Leonardo Sighierinek hittak, s a kinek volt a feleségétől egy Girolamó nevű fia: ennek a születése után, rendben hagyván minden dolgait, el-költözött az élettől.

A gyámok az anyával egyetemben jól és hűségesen intézték a fiú dolgait. Ez a fiú sokkal többet volt együtt a szomszédok gyer-mekeivel, mint a környékbeli többi gyer-mekekkel és igen összebarátkozott egy vele egyidős leánnyal, aki egy szabó mester gyer-meke volt. És ahogy megnőttek, az össze-szokásból szerelem lett, még pedig oly nagy és szenvedélyes, hogy Girolamó nem érezte magát jól, csak hogyha látta azt a leányt; s bizonyos, hogy ez nem kevésbé szerette őt is. A fiú anyja, hogy ezt észrevette, sok-szor korholta érte és meg is büntette. Azu-tán pedig, mikor Girolamó még sem birt

lemondani a leányról, elpanaszolta a dolgát a gyámoknak; s mivel azt hitte, hogy a fiú nagy gazdagsága miatt ahogy mondani szok-ták — még a szilva is narancsá válik a kezében, így szolt hozzájuk:

— Ez a mi funk, a ki még nincsen tizen-negy esztendő, olyan szerelmes a szomszéd-ságunkban lakó szabó leányába, akit Salvesz-trának hívnak, hogy ha nem távolítjuk el közeléből, egyszer majd csak, mikor senki sem gondolná, elveszi feleségül, a mi miatt nekem soha sem lenne többé jó kedvem; vagy pedig ha megéri, hogy a leány más-hoz megy férjhez: elemészti magát. Hogy tehát ennek elejét vegyük, azt gondolnám, nektek el kellene őt valahogy küldenetek üzleti dol-gaitokban; így aztán, ha távol lévén a le-ánytól, nem fogja többé láthatni, ki fogja vetni a lelkéből és összeházasítjuk valami előkelő leánnyal.

A gyámok azt mondták, hogy jól be-szél és hogy ha lehet, meg is fogják ezt tenni. Elhívták hát a fiút üzletükbe s egyi-kük nagy szeretettel így szolt hozzá:

— Fiacskám, te immár fölcserpedtél; nagyon helyén való volna, hogy most már magad kezdenél a dolgaid után látni. Ezért

hát mi nagyon örülünk, ha te kis időre el-mennél Párisba, a hol majd meglátod, ho-gyan forog vagyonod nagy része a keres-kelemben, nem is beszélve arról, hogy ott sokkal jobb, úribb nevelésű és derekabb ember lesz belőled, mint a milyenné itt válhat-nal mert majd láthatod azokat az urakat, bárókat és nemes embereket, akik ott anyi-nyan vannak; s ha láttad erkölcsüket, haza fogsz térhetni.

A fiú nagy figyelemmel hallgatta sza-vukat de aztán röviden azt felelte, hogy abból semmi sem lehet, mert ő azt hiszi, épen olyan jól megmaradhat ő Firenzében, mint akárci más. Azok a jó emberek hogy ezt hallották, még sok szives szóval korhol-gatták, de más választ nem kaphatván tőle, elmondták az egész dolgot anyjának. Ez rop-pantul megharagudott, nem azon, hogy a gyermek nem akart elmenni Párisba, hanem hogy olyan nagyon szerelmes, és igen dur-ván támadt rá; de aztán nyájas szavakkal lecsendesítette és elkezdte gyengéden biz-tatni, meg kérni, hogy csak tegye meg azt a mit gyámjai kívánnak; s annyira vitte; hogy ő végre ráállott, hogy elmegy Párisba s ott marad egy esztendeig, de nem tovább. S így

A legkiválóbb tanárok és orvosok-tól mint hathatós szer: **Szirolin** tudóbetegségeknél, légzőszervek hurutos-bajainál, ugymint idült bronchits, szamarhurut és különösen lábba-dozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izadást. — Kel-lemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárak-vegenkint 4 koronáért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatti céggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz)

száiban mindenütt, ahol magyarság lakik, az az erős elhatározás érelődött meg, hogy: hiven követünk bárkit is, aki a bonyodalmas válság alkotmányos megoldása felé becsületesen vezet bennünket. Követjük hiven, rendíthetetlenül az utolsó vonalig; de szembeállunk a leghatározottabban mindenkivel, akit alkotmányromboló szándékkal közeledik felénk.

Ismerjük az adott helyzetet. Hallottuk és elhisszük, hogy az alkotmányos megoldást csak úgy engedi meg a koalíció, ha programját teljes diadalra viheti. Hallottuk és elhisszük, hogy a koalíció mereven áll és követeli, hogy a korona hagyja el a merev álláspontját, engedjen feltétlenül. Ezeket tudva is remélni merjük azonban az alkotmányos megoldást, mert egyrészt sokszor hallottuk a koalíció vezéreitől hangsúlyozni, hogy ők a mindent vagy semmit-álláspontjára helyezkedni nem akarnak; másrészt pedig, ha már annyira feszült a helyzet, hogy az alkotmány megmentése az alkotmány felüggesztésével volna elérhető, akkor a két lehetetlen közül a kevésbé lehetetlen kell választani és minden igaz magyarnak a korona engedékenységét kell óhajítani.

Ismételjük, amit ezen a helyen különben már többször elmondottunk: hogy ha a korona mindenben hozzájárulna is a koalíció programjához, még akkor sem mondható ez a királyi akarat engedményének, vagy nemzeti vívmánynak. Mert, — fájdalom — az a kegyetlen helyzet áll előttünk, hogy a koalíció programja így programnak nagyon hazafias és nagyon szép ugyan; — de a koalíció vezérei tudják legjobban, hogy milyen rengeteg akadályokat kell még akkor is elhárítani e program útjából, míg azt a gyakorlati érvényesülésre is megérlelni képesek lesznek.

Beszámoló. Berzeviczy Albert búcsúzik a vallás és közoktatásügyi minisz-

s történt.

Elment hát a fülög szerelmes Giroloma Párisba és folytonos halogatás között — hogy majd a jövő héten majd a jövő hónapban haza jöhet — ott is tartották két álló esztendeig. Végre aztán, mikor szerelmesben mint valaha visszatért, azt találta, hogy az ő Salvestrája akkoriban férjhez ment egy jóvalavó fiatal emberhez, a ki sátorkezésítő volt. De látta, hogy nem változtathat a dolga, azon volt, hogy beletörődjék. Kikémlelte, hol lakik az asszony, és szerelmes ifjak szókásaként ott fel alá kezdett járni, mert azt hitte, hogy amaz sem feledkezett meg ő róla. De hát a dolog másként fordult; mert az asszony csak annyira sem emlékezett rá, mintha sohasem látta volna, vagy legalább ha talán kissé emlékezett is rá, az ellenkezőjét mutatta: ezt a fiatal ember nagyon kis idő alatt észrevette, s igen nagy fájdalmat okozott neki. Mindazonáltal mindent, amit lehetett megpróbált, hogy ismét megszerettesse magát Salvestrával; de látva, hogy minden iparkodása füstbe megy, eltökélte, hogy beszélni fog vele, ha az élete árán is. S megtudta valamelyik szomszédjától, hogy s mint van rendezve az asszony lakása. Egyszer este mikor Salvestra és férje elmentek mulatni a szomszédaihoz, belopódzott a házába s az asszony szobájában, a sátorváznak mögött, a melyek ott fel voltak függesztve, elbújt; ott várt rá addig, míg amazok haza-

térium tisztikarától, amelynek másfél esztendővel ezelőtt oly lelkes tetterővel és nemes ambícióval az élére állott. Távozási alkalmával a minisztériuma beszámoló miniszteri működésének eredményéről és ez a beszámoló meggyőző tanúságot tesz arról, hogy az ország politikai irányában beállott fordulat olyan férfútt szolgáltolt le az aktív kormányzat teréről, akit tehetsége, tudása és alkotó ereje egyenesen predesztinált a közoktatás ügyei vezérének szerepére.

Hogy részletesebben is ismertessük a Berzeviczy vezetése alatt a kultuszminisztériumban folyt buzgó működést, említsük fel, a központi igazgatás körével kezdve, hogy pályázat kiírásával komoly stádiumba terelte a minisztérium méltó elhelyezésének kérdését, hogy megvetette a minisztérium könyvtárának az alapját és hogy több kényes egyházi személyi kérdést oldott meg, a közvélemény megelégedésére. Nagy érdeme Berzeviczynek, hogy a közoktatási tárca 1905. évi költségvetése nagyobb emelkedést mutat az előbbi évekhez képest, mint a kultuszbüdzsé 1868. óta bármelyik esztendőben.

A művészetek terén megszerezte Lotz Károly művészi hagyatékát az állam részére, a külföldi nemzetközi tárlatokon rendszeres szervezettel biztosított a magyar osztályoknak, keresztülvitte az elvi megállapodást, hogy a színházak a kultusz tárca körébe utaltassanak, megtette a szükséges intézkedéseket Rákóczi és társai művészi síremlékének létesítésére; megszerezte a rodostói Rákóczi-émléket a kassai múzeum számára; kieszközölte, hogy Magyarország belépett a nemzetközi közép- és keletázsiai társaságba.

A tulajdonképeni oktatás terén lépéseket tett a két egyetem fejlesztésére, üdvös változtatásokat dolgoztatott ki a középiskola terén, de különösen a népoktatás terén hozott jelentőségteljes mozzanatokat az ő minisztersége.

A népoktatásügyi fejlesztésére, magyar nemzeti szellemben való gyökeres átfómálására a reformmunkálatok egész sorozatát ké-

jöttek és lefeküdtek, és hallotta, hogy a férj már el is aludt. S akkor odalépett, a hova látta volt, hogy Salvestra lefeküdt, és kezét a nő mellére nyugtatva, így szólt halkán: — Oh, édes lelkem, hát már alszol?

Az asszony, aki még nem aludt, kiáltani akart, de az ifjú gyorsan szólt:

— Az istenért, ne kiálts, hisz én vagyok a te Girolamod!

Az asszony ezt hallva, egész testében remegve azt mondta:

— Jaj, szent isten, Girolamó, menj haza, elmúlt már az az idő, amikor gyermekek voltunk és nem volt hiába köztünk az a szerelmeskedés. Most már én, amint látod, férjes asszony vagyok, s nem illik más férfira csak gondolnom is, mint az uramra. Azért kérek, az istenért, erjedj már; mert ha a férjem meghallaná feltéve, hogy egyébként már ezental nem bírnék vele békességben és nyugalomban élni, holott most szeret és jól és csendesen töltöm vele életemet.

A fiatal ember, hallva ezeket a szavakat, erős fájdalmat érzett: eszébe juttatta a nőnek a mulat s hogy az ő szerelmét mennyire nem csökkentette a távolság, s tényleg könyörgéssel és igen nagy ígéretekkel ostromolta, de mind hiába. Ezért aztán csak a halált kívánva, végül arra kért, hogy az ő nagy szerelme jutalmul térje legalább azt el, hogy egy kissé melléje fekhessék, hogy némiképen felmelegedjék, mert a hosszas vá-

szította elő és érlelte meg annyira, hogy azoknak életbe léptetését és végrehajtását csak a mult év őszén a parlamentben bekövetkezett állapotok akadályozták meg. Munkásságát dominálja a népoktatásügyi törvények revíziója céljából készített törvényjavaslat, melyet a magyar társadalom és közelet majdnem minden rétege osztatlan örömmel üdvözölt. E munkássága mellé sorakoznak azok az intézkedések, melyek népművelődési egyesületeket, a könyvtár és népkönyvtár, az ifjúsági, illetőleg iskolai könyvtárak ügyét szolgálják.

143 új állami elemi népkiskolát szervezett, 296 új tanítói állással és jelentős reformokat fogantatosított a gazdasági ismétlőoktatás, a polgári iskolák, névelés és a gyógypedagógiai intézetek érdekében.

A gyógypedagógiai intézetek körében a tanítóképzés intenzívebbé tétele szempontjából, a tanítóképző tanfolyamot Vácra Budapestre helyezte át Berzeviczy s ezzel azt a gyógypedagógia összes ágazataival közelebbi és szoros kapcsolatba hozta.

Végül felemlítjük azt, hogy az állami tanítók fizetésének rendezésére 1.100.000 koronát, az óvónók fizetésének rendezésére 50000 koronát utalványozott. Rendezte az állami tanítók lakbérét is, a XI. fizetési osztály elvei szerint; e címen újabb 80000 koronát juttatott az állami tanítóknak.

Csak főbb vonásaiban, vázlatosan ismertettük a fentiekben Berzeviczy kultuszminiszteri működését. De ez az odavetett rajz is élénk képet nyújthat és erős bizonyosságot tehet arról a pezsgő életről, nagy horderejű kezdeményezésekről, célszerű intézkedésekről, amelyek az utóbbi másfél esztendőt a vallás- és közoktatási tárca körében jellemzik.

Világkrónika.

Szilaj hullámok zúgnak végig a világon. A nagy városokból, ahol a népek százezrei élnek, az eszmék és népszenvényelek laboratóriumából nap nap után igazgató híreket hordoz szerte széjjel a táviró; új tanok új harcokra serkentik az egész emberiséget, országok és osztályok gyűlölködve néznek

rakozás közben egész jég hideg lett a teste, megérinte neki, hogy sem egy szót nem szól hozzá, sem hozzá nem nyúl és hogy mihelyt kissé fölmelegedett, rögtön elmegy.

Salvestra kicsit megajánlta és ezekkel a kikötésekkel megengedte, amit az kívánt. A fiatal ember hát melléje feködt a nélkül, hogy hozzányúlva s végig gondolta azt a régtartó szerelmet, melylyel a nő iránt viseltetett s hogy most mily kemény szívű iránta s hogy minden reménye elveszett: elhatározta, hogy nem akar többé élni, s visszafojtva leheletét, a nélkül, hogy csak egy szót is szólna, ökölbe szoritotta kezét és ott Salvestra oldalán meghalt.

Kis idő múlva a fiatal asszony, csodálkozva, hogy a fiú milyen nyugodtan marad és félve, hogy ua fel talál ébredni, rákérdezte: — Hé, Girolamó, miért nem megy el már?

Nem halva választ, azt hitte, hogy a fiú elaludt. Kinyújtotta hát kezét, hogy felkelje; de mikor hozzányúlt, érezte, hogy jég hideg, amin nagyon csudálkozott. Erősebben is megérintette, de érezte, hogy az mégsem mozdul: többször is megtapogatván, rájött, hogy biz az meg van halva.

Ezen nagydon elszomorodott és jó ideig nem tudta mitévő legyen. Végre azt határozta, hogy megfogja tudni az urától, mit kéne tenni, de úgy mintha más emberről volna szó. Felébresztette tehát és azt, am

egymással farkasszemét, mind zavarosabbá lesz e chaos, amelyből a diadalmas Uj lakulak. — Oh, százszor boldog az, ki a természet ölében élve, elvonulha: e világ zaja elől, örvendezhet zöldelő mezőnek, sárguló kalásznak, suttogó erdőnek; önmagának élhet s az örökké egyformán alkotó természetnek békecséjében örvendhet. Boldog az, aki lelkeben nem érzi az indulatokat és szenvedelmeket, amelyeket az új tanok forrongó tavaszá zúdit a szivekbe s nem törődik az emberiség tavaszával, hanem egyesegyedül a mezők, az erdők, a rétek kikeletjeivel! Kevesen vannak már az ilyen boldogok. Az emberiséget izgató eszmék és szenvedelmek árja, rohannak szerte ki a vidékre, maholnap alig lesz már tuszkulánium, melyet megkímélnék bizsergető öleléstüktől. És ismét boldog az, a kinek enyhéd ad az erdő, akiket elalatt a susogó lomb, felébreszti a madárdal. Kevesen vannak ezek a boldogok, mert nő e gyönyörű tavaszt produkáló földön az elégtelenség s vadul gyilkolja az illúziókat, megérinti a föld szürke porában a rideg pozitívumokat. Lejárt az álmok, pásztoridillek s illúziók világa: munka és harc lett ez az élet!...

Aggódo bizalommal néz a magyar gazda a legközelebbi jövő elé, lesz-e eső, ad-e érlelő napsugarat eteket az alkotó természet? Változik és megis változott sok minden ezen a világon, amiről azt hitték hajdanában, hogy örökös lesz az élete; eszmék, irányok, hitek és erkölcsök. Ami azonban ezernyi változáson keresztül mindig ugyanegy marad, az igaz, tiszta, a becsületes, az a folyton újuló természet. A gépszernyetegek százezeri, az iskola s a hípermodern tanok, a tagadás szelleme s az új tételek ereje nem

tudják megingatni az anyatermészetet az ő trónusán, a mely a Föld nevezetű csillagzat magván épült.

Csak ő, a nagy alkotó erő, mely mozgatja a világűr bolygóit s táplálja a mezők lillomát, csak ő maradt a régi, de minden a mi emberi, az örök változás törvényének hódol.

Ha feltámadna sirjából az az ember, akit száz év előtt eltemettek, bizonyára nem ismerne e világban az ő világára. A mögöttünk maradt század folyamán gyökereket változott a világ, mint a megelőző négy század alatt.

A nagy Páris az eszmék kóhoja. Itt vivja most nagy harcát a két tényező, amely ma még kezében tartja az országok sorsát: az egyház és az állam. Nézi feszült érdeklődéssel az egész emberiség e harc kimenétét, mert Párisban most ismét új utakat mutatnak, a rohamos gyorsasággal ösmeretlen célok felé robbogó haladásnak. Legyőzve, erejétől megfosztva hever a harci porondon az egyház, amely most egy végső, kétségbeesett támadást intéz konok ellensége, a radikális reszpublika ellen. Egy törvényhozői javaslat fekszik a francia kamara előtt, amely szerint a felekezetek közönséges egyesületeknek, magántársulásoknak tekintetnek; és minden vallási cselekmény, az istentisztelet, a temetés, az esküvő, a harangozás, a misézés közigazgatási törvény által profánul ellenőrzettetik, éppen úgy, mint egy részvénytársaság közgyűlése, vagy egy népgyűlés.

Képzéljük el áhítathoz szokott, templomot tisztelő olvasónk, mit tesz az, ha a vasárnap szent miséhez a rendőrkapitánytól bélyeges kérvényben gyülekezési engedélyt kell kérni? Mit tesz az, ha a temetésnél az utcán nem szabad végigvinni a keresztet, s a

harangozáshoz is hatósági engedélyt kell kérni. Szinte elképzelhetetlen ez az állapot nálunk Magyarországon, a vallási piétás hazájában. És a francia papság ezzel szemben nagy dologra szánta el magát. Kimondták a püspökök és a plébánosok, hogyha az egyházi törvény életbe lép, sztrájkolni fognak. Nem miséznek, nem temetnek, nem esketnek, haldoklókat nem részesítenek az egyház szentségében. Nagy, különös, sőt sok tekintetben borzasztó dolog az, amit egyház és állam egymással elkövetni akarnak. Rabigába kerül az egyház és vallás nélkül fog állani az ország.

Szörnyű harca ez az eszméknek! S tízezer kilométernyire tőlünk háborúk harca folyik. Még mindig dühög az orosz-japán vérengzés, az orosz óriás mély sebet kapott, ki tudja, ki fogja-e heverni tudni? E sorok írója a minap megismerkedett egy orosz katonaoorvossal, aki a mandzsúriai harc-tereken egész az idei aprilis haváig teljesítette nemcs hivatását. A doktor a Sahánól megsebesült és egy évi szabadságot kapott, hogy sebet és abszolút fáradtságot kiheverje. Az orvos jó orosz hazafi, szereti a cárt s keyes érzelme van az orosz forradalmi elemek követeléseiről. S ez az ókonzeratív orosz harcai haragotól remegő hangon mondta e sorok írójának:

— Nincs a világnak az a hadserege, uram, a mely a japán katonának ellent tudna állani. Ördögök ezek az apró, sárga harcosok, vitézségük, halalmegvetésük ritkítja a pártját a harcoló népek történetében, ágyúuk utólráhetetlenül tökéletesek s hadvezérek mindmegannyi Napóleon. Oroszország után majd a híű szövetséges, Anglia következik s a német, a francia. Megmozdul a kínai, az indus és a tatár tenger, jön az új tatárjárás uj Batukánokkal...

Igy beszélte a búsló orosz és köze felhajtott nyolc-tíz pohár rumot. Így üdülnek a muszka hősök.

S a fehér cár birodalmának belsejéből is gyászos híreket hoz a táviró. A forrongó munkásság egyesült a forrongó polgársággal, vér folyik naponta az orosz városok utcáin s ahelyett, hogy a közös háza ellenségeit öldöskén a kozákok Mandzsúria harcterein, testvérként ontanak a cár zordon katonái.

Mi magyarok is esztendők sora óta vivjük társadalmi harcunkat, a mely harcnak rugója a nyomor és az intelligens proletárok elégtelensége. Az iskolák ezrelve termelik az intelligens, gondolkodó koponyákat és korgó gyomrokat. A tanult ember se tud manapság könnyen megélni, hogyan kell tehát még a munkásnak vegetálnia? Jellemző adalék zavaros társadalmi állapotunkhoz az az indítvány, melyet a vidéki hírlapírók országos szövetsége elé terjesztettek. Arról szól ez az indítvány, hogy mondja ki a szövetség, hogy a hírlapírók szakegyletet alakítsa, belépnék a szociáldemokrata pártba. Ime, oly nagy a nyomorúság, a szellemi munkások elítje, az újságírók között, hogy jogos anyagi érdekeiket csak azon az úton találják megvédendőnek, amely úton a kazánkövacs találja. Ha valóra válna ez az indítvány, mindmegannyi forradalmi szociáldemokrata szerkeszténé a napilapokat, ami a magyar haza veszedelmét jelentené. Persze, nem lett az indítványból semmi, nemcsak azért, mert az újságírók zöme sokkal jobb magyar, semminthogy nemzeti forradalmi szociálista legyen, de azért is, mert bohém, széjjelhúzó nép az újságíró, amely soha nem lesz egy véleményen, egy akaraton.

Kronikás.

épen akkor vele történt meg, úgy beszélte el, mintha más embert ért volna és aztán megkerdezte, hogyha rajta esett volna meg ilyen dolog, mit tanácsolna? A jó ember azt felelte, neki az a véleménye, hogy azt, aki ilyen módon elhalálozott, csendesén vissza kell vinni lakására és ott kell hagyni, nem is nehezelve az asszonyra, aki szerinte nem követett el semmi hibát.

Ekkor a fiatal asszony így szólt: — Hát akkor így kell eljárunk nekünk is. S megfogva kezét hozzátette a halott ifjúhoz. Amaz megdöbbenve szökött fel és gyertyát gyújtva, anélkül, hogy feleségével egyebet is beszélt volna, a holttestet felöltöztette ruháiba és haladéknélkül, segítve az ártatlan asszonytól, vállára kapta, elvitte lakása ajtajáig, letette a földre és ott is hagyta.

Mikor aztán nappalodott s az emberek meglátták az ifjút holtan, saját lakása előtt, nagy lármát csaptak, főként az édes anyja; nézegették, vizsgálgatták, de mert nem találtak testén sem sebet, sem ütés nyomát, az orvosok nagyobbra azt hitték, hogy fájdalomban halt meg ekképen. A holttestet elvitték hát egy templomba és ide jött a bánatos anya is nőrokonával, szomszédasszonyaival s ott a tetem fölött szokás szerint keservesen elkezdtek sirni és jajgatni.

Mialatt roppant gúszszal úgy elsliratták a halottat, az a jóraváló ember, kinek házában meghalt, így szólt Salvestrához:

— Ugyan tégy valami köpenyt a fedjére s menj el abba a templomba, a hova Girolamot elvitték, vegyülj a többi asszonyok közé és hallgasd meg, mit beszélnek a dolgozó, én ugyanigy fogok tenni a férfiak csoportjában, hogy ekképen megérsük, nem mondanak-e valami ellenünk is?

A fiatal asszonynak, a kibén későn ébredt föl a szánalom, tetszett ez a terv, és

mert maga is vágyakozott arra, hogy lássa holtan azt, akit, míg élt, még egy csókkal sem akart megörvendeztetni, odament. Csodálatos, milyen nehéz kifürkészni a szerelem erejét! Azt a szívet, melyet Girolamó vidám sorsa nem birt megnyitni, az ő balsorsa ime megnyitotta s régi lángját feléleszté, s amint Salvestra megpillantotta a halott arcát, az hirtelen annyi részvétellel töltötte el, hogy köpenybe rejtőzve, elfurakodva az asszonyok közé, nem volt addig nyugta, míg oda nem ért a tetemhez. Ott aztán nagyot sikoltva, arccal a halott ifjúra vetette magát, de azt nem áztatta sok könnyvel, mert mielőtt csak hozzá is ért volna, a fájdalom, valamint kioltotta az ifjúnak életét, azonképen kioltotta az övét is. Az asszonyok, bár rá nem ismertek, vigasztalták s azt mondták neki, keljen fel; s mikor mégsem kelt fel, fel akarták őt maguk emelni s ekkor látták, hogy a szegény nem más, mint Salvestra és hogy már meg is van halva. Amin aztán mind az asszonyok, kik ott voltak, kétfős szájalomtól legyőzve, még nagyobb sirásra fakadtak.

A templomnak kívül is elterjedt az újság a férfiak közt s eljutott az ura fülébe, aki ott állott a többiek sorában és nem hallgatva sem vizsgálalásra, sem csitítgatásra, szintén hosszú sirásba tört ki. Aztán sokaknak az ott levők közül elmondva, mi történt az éjjel a fiatalember és az ő felesége közt, mindenek előtt nyilvánvaló lett mindkettőjük halálának oka, amin aztán mindenki bánkodott. Fogták hát a halott fiatal asszonyt s felékesítve úgy, amint a halottakat szokás, ugyanarra az ágyra fektették, melyen a fiatal ember nyugodott s mikor ott sokáig megslirattak volt, mindkettőt ugyanegy sírverembe temették s így őket, kiket életükben a szerelem nem birt összekötni a halál elválasztáhatatlan együttlétre képesolta össze.

1905 tavasz és nyár.

Reklámelkek:

Ósines suhógó reklámtaft méterenként	frt. 1.35
Fekete	frt. 95, 1.35 1.50
Japán műhelyem	frt. —.85
Liberty Sublime minden színben	— .85
Louisienne brillante	— .95
Fekete ruháselymek méterenként	85 krtól feljebb.
Menyasszonyi ruháselymek m.t.r.-ként	78

Ujdonságok:

Volle Granadine a legszebb színekben.
 Volle de Soie " " "
 Popeline brillante " " "
 mindhárom 120 centiméter szélességű
 Dús választék gyönyörű skót-selymekben.
 Travers csikos és kockás Tafta-Riche ruhára és blúzra 120 cm. széles Radium és créppe brillante minden színben — Louis XV. jellegű chiné és Milleries-selymek — Gyönyörű csipke-, gyöngy-, vásznon himzett-ruhák. Irish csipkék és vásznonhímzések. Legyább! Fekete Roll-taftt 50 centiméter frt. 1.90 stb.

Mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Szenásy, Hoffmann és Tsa

BUDAPEST, Bécsi-útca 4. sz.

A „Pesti magyar Kereskedelmi Bank“

közhirre teszi. miszerint a

„Szentesi központi

Takarékpénztárral“

törlesztéses

jelzálogüzletek

felvétele céljából megállapodásra lépett.

A kölcsönök iránt érdeklődők nevezett intézetnél minden tekintetben kimerítő felvilágosítást és tájékoztatást nyerhetnek. (1.)

Pesti magyar Keresk. Bank.
BUDAPESTEN.

Ujdon s á g o k

Szentes, 1906. június 18.

— Emlékeztető. Szentes város képviselőtestülete f. hó 19-én, holnap délelőtt 9 órakor közgyűlést tart a túl a kurcai tanácskozó teremben.

— Az új harangok. A helybeli evangélikus egyház díszes új templomának tornyába csütörtökön délelőtt húzták fel, a hivek áldozatkészségéből Aradon öntött három harangot, melyek legnagyobbikán: »Jurenák Sándor, Imre és Béla, a szentesi ág. hitv. ev. egyházközségnek, atyjuk Jurenák Ede emlékére, 1905. — Pál ap. Róm. I, 17: Az igaz ember hitből él; — középsőjén: »Dr. Sulcz Lajos a szentesi ág. hitv. ev. egyházközségnek Sulcz Lajos és Batik Juliánna szülei halás emlékeztél, 1905. — Pál ap. I. kor. Ha szeretet nincsen bennem, semmi vagyok; — a legkisebbjén pedig: »Mojszák Lajosné Dukai Mária a szentesi ág. hitv. ev. egyházközségnek Sárdi János és Falta Juliánna nagyszülők emlékére, 1905. — Pál p. Gal 5, 5. Várjuk az igazak reményességét — felírás van. A harangok útnak indítása emelkedett szellemű kis ünnep keretében történt. Petrovics Soma esperes-lelkész maga köré gyűjtötte az egyháztanács és gyülekezet tagjait és az egyház elemi iskolájának növendékeit és ahogy a legkisebb harang meglibbent a vontató csigán, szép beszédben méltatva az ünnepi aktust és a harangok kettős rendeltetését, mely: hívogatja az élőket, s iratja a halottakat, beszédét így fejezte be: »Ennek a rendeltetésnek szolgálatára áldom meg egyházunk szertartása szerint, megáldom az egy élőisten nevében, aki Atya, Fiú és Szentlélek; megáldom, hogy azok nekünk — az Ur kegyelméből — még sokáig élőknek szóljanak, minket, az élőket vezessenek, nemessienek

az égnek, mennyei hazánknak, magasabb rendeltetésünkre neveljenek; ha pedig napunk — talán előbb mint hinnők és várók — nekünk is leáldozik: szóljon elirató szavuk mint olyanoknak, akik nem hiába élünk, akiket a jók áldása, tisztelete kísér a koporsóba. Amikor így megáldom, rendeltetésüknek átadom a harangokat, hogy ott a magasban: az élő hitnek, munkás szeretetnek, boldog reménységnek szószólói, terjesztői legyenek; fogadjátok kis egyházközségünk forró háláját ti, — közelben és távolban — akik szívetek nemes indítását követve, hoztátok meg az áldozatot az Ur oltárára; neveteket érbeöntve őrizik meg a harangok; megőrzendik azonban egyházunk évkönyvei az utókornak, követendő példaképen, buzditásul.« — Délután 5 óra elmult, mire mind a három harangot felhúzták és a vas harangállványon elhelyezték. Ekkor megkondultak az új harangok, előbb külön-külön, aztán együttesen. Tisztán, erősen, öblösen, harmonikusan csendült össze a hangjuk: és szállt el messze a végtelenbe hívni az élőket, eliradni az elhaltakat...

— A kivándorlók útlevéle. Az utóbbi időben a közönség körében, különösen egyes vidéki lapok közleményei révén az a nézet terjedt el, mintha a magyar kormány legújabb megengedte volna, hogy a kivándorlók Brémán át is utazhassanak és a Fiumén át Amerikába szóló útlevélek most már Brémán át is érvényesek volnának, ha az illető útas egy Brémánál szóló hajójegy birtokában van. Minthogy ez a nézet teljesen alaptalan és alkalmas az érdekeltek megtévesztésére, — ezért fölvilágosítjuk a közönséget, hogy a magyar kormány semmiféle ilyen módosító rendeletet ki nem bocsátott s hogy ezek szerint a hír terjesztői tisztán csak a kivándorlók félrevezetésére spekulálnak.

— Érettségi vizsgálat eredménye. A szóbeli érettségi vizsgálatok a helybeli állami főgimnáziumban f. hó 15. és 16-án tartottak meg Géresi Kálmán debreceni tanker. kir. főigazgató elnökelete alatt. A szóbeli vizsgálatra valamennyi VIII. oszt. tanuló bocsátott s a következő eredménnyel vizsgázott: jlesen érett 3, jól érett 4, egyszerűen érett 9, két hó múlva teendő javító vizsgálatra utasított 3 tanuló. Ez az eredmény kielégítheti mind szülőket, mind a vizsgázott tanulókat, mert egy tanuló sem utasított az egész vizsgálat ismétlésére. Megemlítjük, hogy főgimnáziumunknál most tett érettségét az első nótanuló: Czobor Edit kisasszony, még pedig sikeresen.

— A József kir. herceg Szanatórium Egyesület gyarapodása. Régen mutatott társadalmunk olyan érdeklődést egy-egy emberbaráti mozgalom iránt, mint most, amikor arról van szó, hogy a népszerűsítő betegségek, a tudóváznak borzalmos pusztításait enyhítsük. Városunk több lelkes hölgye tette magáévá az ügyet és úgy értesülünk, hogy az egyesületbe már eddig is több tag belépett. Tudvalevőleg az alapszabályok akként intézkednek, hogy ahol legalább tíz tag jelentkezik, ott a bizottságot megalakítják. Ez a tízes szám nem azt jelenti, hogy városunkban és megyénk nagyobb községeiben csak tíz tag iratkoznék be; ellenkezőleg, — azt hisszük, hogy e szép célban találkozni mindenki, akinek érző szívet adott a jó isten. Minél többen leszünk együtt, annál többet tehetünk a népszerűsítő betegség ellen.

— Leánytragédia. Az apa, a kenyér-

kereső meghal, sok kicsi árvával hagyja itt az özvegyet ebben a tülekedő földi siralom-völgyben és a sok gyerek közt csupán egy fiú van, aki kézbe veheti az édesatyja megmerevedett kezéből kihullott szerszámot, hogy még gyenge erejével, úgy ahogy, segítsen az özvegy édesanyjának felteremtési a mindennapi falat kenyeret, annyi éhes száznak ahányan hátramaradtak. Nőnek, cseperednek a leányok és ahogy növekednek, velük növekszik a háznál a megélhetés gondja is. Kevés lesz a kenyér, szűk lesz a szülei hálék a sok felnőttnék s a létfenntartás ösztöne el-kiűzi a leánygyermekéket az anya óvó karjai közül a rideg, szeretetlen, küzdelemmel teli idegen életbe. Elmegy előbb egy, aztán a másik, meg a harmadik, utóljára csak a legkisebb leány, meg a kenyérkereső fiú maradnak itthon az édesanyjánál, a többi küzdi kint messze idegenben az élet komoly harcát és csak olykor ha vendégképpen hazatéved még a szülei hálékba. Így jött haza vendégnek a napokban a Böske Itthon volt, meg elment. Övéi kikísérték az állomásig, Bizony nehezen szakadt el a leány az édesanyai ölelő karok közül, de... hívta a nincstelenség és... menni kellett... Nem ment azonban nagyon messzire. Nem eresztette a bolondos szíve, mely összeszorult az elválás fájdalomában és ahogy Szegvárra ért a vonat a leány leszállt szőp csendesen a kupéból és indult vissza, lassú lépéssel a sínek mentén, hogy magát a Szentesre utánna robogó vonattal — elgázoltassa. Ott lelte halálát a száguldó vonat kerekéi alatt... Ez az Vid a Szűcs Böske megindítóan szomorú élettragédiája.

— Eljegyzés. Deutsch Béla vasúti vendéglős a szentesi állomáson, a napokban jegyezte el magának S c h w á b Lidike kisasszonyt, S c w á b Kálmán kecskeméti kereskedő kedves leányát.

— Helyreigazítás. A városban elterjedt és a Csongrádmegyei Hírnaplón is közzétett kirrel szemben: mint ha Pünkösdi vasárnapján az ev. ref. templomban tartott urvacsoa kiosztását a pietetérn rendezett térzene zavarta volna, kijelentjük, hogy e hír t é v e s, mert a zene csak az urvacsoa kiosztás teljes befejezte után vette kezdetét. Erre legilletékebb tanúk a nagytiszteltű és tiszteletes lelkész urak. Sokkal jobban figyelemben tartjuk, tiszteletük és becsületük a különböző hitfelekezetek egyházi szertartásait, mintsem azokat legkisebb mérvben is engedjük zavarni. Előre intézkedtünk, hogy a térzene inkább egészen maradjon el, semhogy az urvacsoa kiosztást zavarja. Szentes, 1906. évi június hó 17-én. A népünnepély rendezőségének elnöksége.

— Elfogott pénzhamisítók. Lapunk egyik korábbi számában hírt adtunk már róla, hogy a csendőrség Szentesen és a környéken több egyént letartóztatott, akik hamis 1—2 és 5 koronásokkal árasztották el a vidéket. Most arról értesülünk, hogy a pénzhamisító banda tagjait már mind letartóztatták és megállapították, hogy a hamis pénzket legnagyobb tömeget Komlóczky Zsuzsanna, egy férjétől elváltan élő, rossz hírű asszony értékesítette. A főbűnösök R á c z János meg a felesége: E g e d i Julis, akiknél a házmozgás alkalmakor 1000 korona értékű hamis pénz találtak a kályhacsőben és a szőlőkunyhó padlásán elrejtve. A hamis pénzeket különösen Szarvas és Szentes vidékén adták ki, de küldtek belőle értékesítést végett Budapestre is. A vizsgálat még folyik. Annak során D é k á n y Mihály szentesi lakost, miután ártatlansága kiderült, szabadon bocsátották.

— Milyen időnk lesz? Meteor írja a Duna mellékéről: Az eső nálunk már nagyon is fölösleges, miután a vízataros idővel bő esőt kaptunk és így lesznek ezzel bizonyára

mindent, ahol csak ugyanilyen eszések voltak. De van még az országnak igen sok vidéke, ahol a szárazság állandóan uralkodott. Ott a kiadó, jó csöndes esőt bizonyára igen szívesen fogják venni. Nálunk a Duna mellékén az abnormis szárazság átment abnormis esőzésbe, vagyis elkerültük a Scillát és belezutottunk a Charibdiszbe, a most folyó év végétől véglete átcsapó jellege szerint, ami szintén csak arra való, hogy a természeteket rontsa. A 24-iki csomópont is nedves, esős jellegű és a körül is sok még a csomópont ebben a hónapban; így hát most sok csapadéktól kell tartanunk, hacsak a teresztrikus hatások nem fogják azt mérsékelni, amivel most éppen olyan jót tennének velünk, mint tettek rosszat akkor, mikor a gyengébb, esős jellegű hatásokat megsemmisítették és szárazságot idéztek elő.

— Legényhalál a szüreten. Az öttömösi Horváthok háborúskodása most másodsor foglalkoztatta a szegedi eskübíróasztalt. Az eset az, hogy a múlt évben szüreti mulatság volt Szűcs Balázs öttömösi gazdánál. Ejjel 11 órakor oszladozni kezdtek a legények. Előbb émentek Horváth Jakab meg János testvérek, míg a másik Horváth János, aki iszonyúan berugott, egyre azt kiáltozta, hogy: hol vannak azok a híres Horváthok? — már mint a testvérek. De annyira be volt rugva, hogy ügyet sem vetett rá. A két Horváth azonban bosszút forralt. Elbújtak a tanya közelében egy eperfa sövény mögé és mikor a részeg Horváthot arra vezették haza, a lesből rajtarontották és úgy fejté verték, hogy rá néhány nappal meghalt. A kir. ügyesség halált okozó súlyos testi sértés büntetvével vádolta a két Horváthot, akik — mint fent említettük — most másodsor állottak az esküdtírák elé. Az előző tárgyalást ugyanis el kellett halasztani az okon, mert nem lehetett határozatlan megállapítani, hogy mind a két Horváth útjé-e az elhalt legény. A most tartott tárgyaláson azonban beigazolódott, hogy mind a két legény részt vett a harmadiknak a leverésében és pedig mind a ketten mint tettesek szereplők. Az esküdték bíróságnak mondták ki a Horváth-testvéreket az ellenük emelt vád tekintetében és a bíróság öt-öt esztendei fegyházra ítélte el őket, ami ellen a védők semmisségi panaszt jelentettek be.

— Adakozás az új templomra. Szentesi ev. egyházunk és a nagy közönség köréből legujabban szívesek voltak adományokkal növelni a templomalapot a következők: Dr. Albertényi Adolf fia konfirmációja emlékére 50 kor., Koltaszkó Istváné útján: Koltaszkó István (Bukarest) 30 kor., Koltaszkó Róza Sulcz Mihályné 10 kor., (130 kor.) Ezen kívül befolyt Ó Felsőge adománya 200 kor. Dr. Sulcz Lajos harangajánlatából 400 kor. Az előző tizenharmadik kimutatással 13325 korona. A mikor a vett összegeket — nagylelkű adományokat — hálás szívvél nyugtatom, egyszersemind a jókedvű adakozóknak építkezés kis egyházközségem nevében, Isten áldásának kívánása mellett igaz hálmat és köszönetemet nyilvánítom. Szentes, 1905. jún. 17. Petrovics Soma ev. lelkész.

— A dorozsmai hős. Dorozsmán csak hősnek hívják Kocsis Péter Károlyt, akitnek olyan nagy az ereje, akár egy bikáé. A husvéti ünnepek alatt ki is mutatta azt a retentető nagy erőt, ami benne lakozik. A koresmában összeállarodott az öreg Dudás Mihály, akit három boros üveggel fejevert. Dudásnak segítségére sietett egy rokona: Dudás István, akit pedig úgy intézett el a megvadult Kocsis, hogy bicselevé végighasította a bal karját. Ezekért a hőshódásokért, a f. hó 15-én ellene megtartott bünyű tárgyalás során, egy havi fegyházra ítélte el a bíróság.

— Fogorvos. Kovács J. specialista a száj és fogak betegségeire, akit közönségünk évek hosszú sora óta előnyösen ismer

és aki pár hét óta városunkban tartózkodik, — most már csak rövid ideig marad Szentesen. Éppen ezért helyesen tessék azok, akik segélyt igénybe venni akarják, ha mielőbb felkeresik őt a Petőfi-szállóban levő lakásán.

— Vásár a közelben. Békéscsabán a f. hó 23—24—25—26-an lesz az idei tavaszi országos vásár megtartva, melyre vérszentes helyekről mindenféle lábasjóság, tehát sertés is szabadon felhajtható.

— Zene a vasúti vendéglőnél. Ma és minden vasárnap megünneponon a magyar kitanító cigányzenekara a vasúti vendéglő elkerített helyén játszik.

— Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcs. Nemcsak ősszel és télen a házbán, hanem főleg forró nyárzakán s az úton és turistáságban is kitűnő szolgálatot tesznek minden esetben ezek a közmert, megbízható szerek. Igazi segítők a szükségben az oly gyakran előforduló gyengeségnél és hűtésnél, ajúlásnál, különösen gyümölcs és uborkaérés idején fellépő kólikánál, hányáskezelésnél, görcsöknél, emésztési zavaroknál, meghűléseknél, rossz ivóvíztől származó fertőzéseknél, stb. A kenőcs pótolhatatlan minden rendű szűdésnél, daganatnál puffadásnál, mindenféle sebeknél, abszcessusoknál stb. és tanácsos mind a két szert mindig megfelelő mennyiségben magunkkal vinni, mert rendszeres segítenek pillanatnyilag átteni minden bajon addig is, míg a legközelebb levő orvoshoz eljuthatunk. A kék szereket még nem ismernek, azok kívánatra, hogy teljesen meggyőződhessenek, ingyen és bérmentve kapják a könyvecskét sok ezer eredeti köszönőírral. Ne hagyjon senki értéketlen hamisítványokat magára erőszakolni és minden megrendelést vagy tudakozódást pontosan címezzen: Thierry A. gyógyszerészre Pregrada, Rohitseh-Sauerbrunn mellett.

* Hasznos tudnivalók. Az orvostudomány tanítja hogy az egészséges ember szervezetének naponta egy liter vizre van itatni szükséges. az a víz szolgál ugyanis a bevett ételek hígítószertel. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy itatni olyan vizet használjassék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett baktériumokat a gyomornak megőlni segítése s végül, hogy a víz a gyomrot ne rontsa. Be van igazolva, hogy ilyen célokra a mohai Agnesviz végtelenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Másodsor, minthogy szénsavat tartalmaz, a baktériumok mérgező hatását lerontja. Fs végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztást okozza azon gyomormedveknél melyek azon kártékony baktériumok megőlik. A mohai Agnesviz fogyasztásán különben is főként tavasszal kiváltképpen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, amiből a mohai Agnes-forrás a gyermeket és felnőttest biztonság megővja. Gyermeknél ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, amelyeket a mohai Agnes viz mérszartalmánál fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, akiknek a mohai Agnesforrás fogyasztás azért fontos, mert ez a víz a tejelválasztást nagyon fokozza. Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Agnes-forrás különösen olcsón kapható. (A.6-1)

Irodalom.

Két könyv. Nincs még tíz esztendeje, hogy Amerikáról való fogalmaink nagykorúakká lettek. Ma már valamivel jobban vagyunk a pontban. A köznép, fájdalom, nagyon is jól ismeri Amerikát és a művelt osztály tudásának forrásai is bőven buznognak. A múlt év egész áradatjátöjontotta ki a st.-louis-i kiállítás alkalmából az érdeklődőknek és a ki kiment, az hozott magával egy csomó eleményt és emléket, a melyet lazas sietséggel fűjt föl vaskos könyvévé,

vagy legalább is ciklusos újságközlémény. De a ki sokat utazik és keveset gondolkodik, hajlandó úgy tekinteni minden várost, mintha az idegenforgalom (számára készült volna s érte élne kizárólag. Mivel ő maga egyedül és elhagyottan bolyong az ismeretlen utcákon, arról teljesen megfeledkezik, hogy ebben a városban vannak emberek, kik itt élleke egész életüket születésüktől halálukig, nem az egyik gyorsvonattól a másikig; itt élnek, dolgoznak, szenvednek, családot és községet alkotnak. sajtós szokásokat fejlesztenek, külön hagyományaikból táplálkoznak. A ki ebbe az életbe nem tekintett bele, az ismerheti a város holt részeit, múzeumait, képeit, szobrai, utcáit, te-reit, temetőit és pályaudvarait; de azt, a mi benne elsősorban érdekes, nem ismeri. Ezért tartom én őrsek a mi sok Amerika-tudósunk fecsegését; azért köszöntöm őszinte örömmel azt a két könyvet, a mely a Budapesti Hirlap kiadásában a mai napon megjelent. Az egyiknek szerzője George Horace Lorimer, címe: Egy dollárkirály levelei fűához; a másikat Charles Eustace Merriman írta, A dollárkirály levelei papájához néven.

A két könyv egy testvér. Lorimer pompás levelei ihlették Merriman a válaszoló levelek megírására.

A dollárkirály, John Graham, a csikágói disznóhús-nagykereskedő, a kit a börze a Vén disznó gyöngéd inelleknevű tisztelt meg. Az öreg úr alatt kezdte és erre nagyon büszke. Elelmessége, szorgalma, esze a legnagyobbak közé emelte fiát, Pier reponot a bosztoni Harvard-egyetemen nevelteti, de igyekszik korbában tartani és mihelyt lehet beveszi az üzle tétébe heti nyolc dollár fizetéssel; alája rendeli egy durva, erősmarkú üzletvezetőnek, kiküldi utazónak, fokonkint teszi meg könyvvezetőnek, helyettes osztályfőnöknek és mikor a fű megházasodik, csak akkor enged neki heti hetvenöt dollár fizetést. De a nyolc és a hetvenöt dollár közt hűz levele van és a hűz levélben rengeteg sok intelem az élet minden mozzanatáról, a tanulásról, műveltségéről, a szerelemről és a házassági ígért megsegésének minősített vétségéről, az utazókról és a vevőkről, a viccekről és a stiletlenesgekről. S az öreg úr minden elmés meggyőződését szereti egy-egy történetével fűszerezni, a mely illusztrálja köznépi de józan, és talpraeset filozófiáját.

Csakhogy Pierrepont úrnak is megvan már a maga külön filozófiája, a mely nem egy lényeges pontban eltér a Vén disznó életbölcsestégtől. Adollárkirályi már szegényen, hogy nagy vagyonának zsirszaga van és ő maga a Kis malac melléknévvel élkes; neki már arisztokrata hajlamai vannak és ezért föllázad az üzletvezető zsarnoksága ellen; mire helyettes osztályfőnök lesz, már föllégesnek érzi és kidobja azt, a kinek ő a helyettese. De a jó vérbenne sem tagadja meg magát; a könnyelműség ifjú éve hamarosan lezajlanak aztán belőle is fiatal fölvi jóra való férj lesz, a ki épp úgy elismeri szép kis felesége igazját, mint a papája. És aztán elejtől végig jökevdű aranyos humorú, mulatságos fickó ez a Kis malac. Néha nagyon szemtelen a papájával, de azt nem vesszük tragikusan: hisz ő sem gondolja komolyan.

Mennyi minden okulás kínálkozik ebből a két könyvből! Csikágót a vagyonért való túlekedés gyújtópontját, Newyorkot, a szédelőgök és milliárdosok hazáját, a hideg és előkelő Boszton sokkal világosabban látjuk belőlük, mint a legjobb utirajzból; s mindezen túl még ottthont látunk, családi életet és pedig egy érdekes család életet.

Ez a könyv azok közé tartozik, a melyeket mindenkinek el kell olvasnia. Minden kor, minden osztály, minden foglalkozás talál benne valamit, a mi különösen rá nézve érdekes és tanulságos. Elsőül a magyar ifjúságnak ajánljuk szerettel. A mi fiaink sokszor szánandó áldozatait az elavult, farszto és egyhangú ismeretközlésnek, mely vagy a rég letűnt századokban, vagy a felhők között kövályog; egy kis friss életet, gyakorlati bölcsességet és emberi erkölcsöt tanulnak Lorimer és Merriman könyveiből. — Egy egy könyvnek az ára négy korona. Megrendelhető a Budapesti Hirlap könyvkiadó-hivatalában, vagy bármely könyvkereskedésben.

Nyilttér.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvósz. Elsősorban a mohai

AGNES-

forrás mint természetes szénsavdús ásványviz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kötly.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Házitársók számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél, sőt a szódavíz is olcsóbban adja, hogy az Agnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

KEDVELT BORVIZ. — KEDVELT BORVIZ.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Főraktár Szentes város és vidékére Ifj. Kovács Sándor és Eisler Lajos uraknál, ugyanitt ingyen kapható az Agnes-forrás díszes kivitelű ismertető fizete. 12—6

Felolvaszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

† Társzerkesztő: MÁTEFFY LÁSZLÓ
Kiadótulajdonos „Szentes és Vidéke” könyvnyomda

Érsek Imre I. t. 698. számú sarok-háza, mely alatt szép nagy pince is van, bármiféle üzletnek alkalmas, olcsón eladó.

Szabadalom.

Szabadalom

Bagaria molypapír

120 cm. széles, méterje 50 fillér leg-tisztább és legbiztosabb

molyóvószér.

Ruhaszékények és ládák beteregetésére, posztó, szórmeruhák, selyemmel és bársonnyal bevont butordarabok betakarására.

Mindenütt kapható!

Detsinyi Frigyes, Budapest,
a fekete kutyához.

Védjegy: „Horgony”.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régiónak bizonyult háziszér, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult köznövénél, oszónél és meghűléseknel bedorzsóles-
képpen használva.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a
„Horgony” védjegyvel és a Richter cég-
jegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és ügyszólván minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: Türk
József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerháza
az „Arany oroszlanhoz”, Prágában,
Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

A reklám

Allandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az életető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos LEOPOLD GYULA szerkesztő

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelki-
ismeretességgel, pontossággal és olcsón
eszközölnék hirdetésekét és reklámokat az
összes budapesti, vidéki és külföldi lapok-
ban és naptárakban.

Költségvetések és ter-
vezetek ingyen!

Makulatúr papiros 12 kraj-
cárért kapható.

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

A Földes-féle
MARGIT CRÉM

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

A Földes-féle
MARGIT CRÉM

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

Hölgyek részére
nélkülözhetetlen!
Legjobb szépitőszér!

pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, patánást,
böraktát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja
a ráncokat és az arcot sehérré, simává varázsolja.
Üdit és fiatalít. — Ára kis tégely 1 k., nagy 2 kor.

Kiváló toillet-cikkkek:

Margit hólgypor (3 színben) kor. 120.
Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép
(Zahn pasta) 1 kor. Margit-arcviz 1 kor.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése
után küldi a készítő: 5—4

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerertárban, drogeriában
és illatszér-kereskedésben.

Főraktár Szentesen: Bozóky György, Derecskey
Mihály és Ifj. Várady Lajos gyógyszerertárakban.

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

A Földes-féle
MARGIT-CRÉM

Aradi Bútorkészítő Iparosok Szövetkezete

(mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.)

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy ARADON levő helyiségünket f. év március hó 15-től kezdve tetemesen megnagyobbítottuk és azt Atzél Péter-utca 3. szám alá, a színház töbejárataival szemben helyeztük át.

Allandóan raktáron tartunk kizárólag az egész országban jó hírnévnek örvendő aradi iparosok által készített munkákat a legtiltszerűbb és legjobb kivitelben.

Elvállalunk teljes lakásberendezéseket, továbbá kávéházak, fürdők, szállodák és irodák berendezését.

Kívánatra rajzokkal és tervezetekkel szolgálunk, esetleg megrendelések átvétele végett üzletvezetőnk:

Székelly (Spitzer) Ferencz úr, ki e téren teljes jártassággal bír és aki a csabai Reisz és Porjesz cégnél 8 évig működött, rajzokkal és mintákkal felszerelten, a nagyérdemű közönség kényelmére odaütazik.

